

Godišnja pretplata Din 30.—
Za inozemstvo dvostruko

Adresa Uredništva i
Uprave: Šibenik, p. p. 17.

„Katolik“ izlazi svaki tjedan.

KATOLIK

Vlasnik i odgovorni urednik:
Sveć. Joso Felicinović
Šibenik ulica sv. Martina

Štampa: Pučka Tiskara
(Braća Matačić pk. Petra)
Predstavnik Vjek. Matačić.

Oglasi po naročitoj tarifi

Sv. Otac Hrvatskim Križarima

Dne 11. srpnja primio je sveti Otac Pijo XI. hodočašće Hrvat. Križara pod vodstvom preuzv. sarajevskog Nadbiskupa dra Šarića i pomoćnog zagrebačkog biskupa preuzv. g. dr Salis-Seewisa. Prisutni bijahu i Mons. Pian i dr Zorić iz Šibenika.

Primljeni su bili u Sala Ducale. U Sala dei Parlamenti primio je Sveti Otac iz ruku nadbiskupa sarajevskog darove bosanskih katolika: jednu umjetničku sliku, koja prikazuje jedan bosanski goroviti predjel, djelo akademskog slikara Gabrijela Jurkića, zatim jedan srebrni servis za kavu i veliku vazu, umjetnički rukom izređenu prema bosanskim narodnim motivima. Zatim divno uvezani životopis blagopokojnog dra Ivana Merza, uzor hrvatske omladine. Izrazivši svoje zadovoljstvo nad poklonjenim Mu darovima i zanimajući se za autora slike gosp. Gabrijela Jurkića, pošao je Sveti Otac sa cijelom svojom pratnjom u Salu Ducale, gdje je bio najoduševljenije pozdravljen od svih prisutnih. Nakon otpjevanje pjesme „Zdravo Djevo, kraljice Hrvata“ sv. Otac je izrekao sljedeći govor, koji je poslije Mons dr Madjerec, po nalogu sv. Oca, prisutnima rekao u hrvatskom prijevodu:

Predragi sinovi i kćerke, časna braćo u apostolskom djelovanju i radu! Vaše prekrasno pjevanje dozvalo Nam je u pamet vašu dragu domovinu i vama i Nama nada sve milu, vaše kuće i domove, koje smo malo prije promatrali na ljepom vašem daru, pruženoj Nam umjetničkoj slici, što predstavlja dio vaše domovine. Ali je za Nas još ljepši dar vaša prisutnost i posjeta vaša, koja nam evo tako glasno i jasno govori, da imamo pred sobom dobre sinove i kćeri, koji su došli da posjete svoga zajedničkog Oca, da zadobe Njegov očinski blagoslov.

Znamo Mi odakle dolazite! Dolazite iz vaše i Naše države Hrvatske, gdje još uvijek živi stara vjera i tradicijonalna odanost k majci svih crkava,

k svetoj Crkvi Rimskoj. To nam svjedoči Vaš pravi kršćanski život, koji Vam svima daje i u najtežim časovima potrebitu jakost i snagu. Dolazite ovamo pokraj svih poteškoća i tegoba putovanja, usprkos svih neprilika i nevolja, što jednako lišti cijelo čovječanstvo, da vidite svoga zajedničkog Oca i svoju zajedničku majku Crkvu Rimsku. Dolazite ovamo, da obogatite svoje duše plodovima ove svete jubilarne godine pod vodstvom vaših biskupa i ovako brojno zastupanih svećenika, koji vas u svim prilikama i neprilikama vašega života vode bržno k spasenju, nastojeći da u vašim srcima sačuvaju vjeru vaših otaca. Dolazite k Nama zastupajući sve staleške slojeve na čelu vaše i Naše omladine, ukrašene imenom i znakom svetoga Križa, koja Nam je predala preko vašeg vode, ovdje prisutnoga nadbiskupa Mons. Šarića, tako lijepu adresu, punu dobrih i plerentih odluka, koje su, kad smo ih čitali, pobudile u Nama živu želju, da vas čim prije vidimo, da vas obodrimo i na daljnju ustrajnost u dobru potaknemo, te da vas blagostovimo.

Obećajte Nam čvrstocu i stalnost u vjeri i posebnu revnost u kršćanskom apostolatu. U vašoj smo lorinci čitali riječi: žrtva i apostolat, to jest, da ste bili do sada spremni i da ćete biti u buduće pripravnii podnijeti svaku žrtvu, koju traži točno vršenje kršćanskih dužnosti, da želite služiti Križu, njim se ponositi i pod njim se boriti i prema smjernicama, sa Križa nam danim, živjeti i umrijeti. K tim vašim odlukama Mi vam samo nadodajemo svoju vruću i najiskreniju želju, da nastavite i ustrajete na tom putu i da nikada ne klonete sve do sretnog postignuća svog životnog cilja u vječnosti. Mi smo bili već prije par godina pozdravili hrvatsku omladinu, predstavljenu Nam pod imenom „Orlova“ i danas to isto činimo, ali ovaj put pod ljepšim imenom „Križari“. Prije se zvaste Orlovi, bijaste simbol Križa,

jer Orao raširenih krila sliči na Križ. Kao što se orlovi skupljaju onamo gdje su liješene, tako ste se i vi skupili pod križem, na kojemu je visilo mrtvo tijelo Spasitelja i postadoste Križari, ime koje Nam tako jasno doziva u pamet sveto drvo križa Spasiteljeva, tog znaka Našeg otkupljenja.

Obećaste nam, da ćete rado slijediti Apostolskog Tumača istina, što proistječu sa spasonosnog znaka svetoga Križa. I evo Mi vam odmah jednu takovu istinu pružamo, a to je da kao pravi slijedbenici Spasiteljeva Križa, za vrijeme cijeloga svog života, u obilnoj mjeri aplicirate na sebe plodove stečene po svetom Križu u neprestanom nastojanju: osloboditi se od grijeha i biti i živjeti uvijek u milosti Božjoj. Da ćete vi to dolsta činiti, daje nam jamstvo ovaj vaš pohod u Rim ove svete jubilarne godine, da uz predstavnik cijeloga svijeta, obadete pobožno njegova sveta mjesta, mučeničkom krvlju natopljena i da postignete u što obilnijoj mjeri plodove ovog izvanrednog svetog Jubileja.

Rado razmišljajte o tim darovima! Da vama i svim drugima pomognemo u tom razmišljanju, izabrali smo za znak ove izvanredne svete godine Križ A za sveto geslo onaj vama dobro poznati uzdah „Zdravo Križu sveti, jedina nada naša!“ i onaj drugi „Klanjamo Ti se Kriste i blagoslivamo Te, jer si po svojem svetom Križu otkupio svijet.“

Posebni pak plod za vas u ovoj svetoj godini neka bude onaj, koji nam je ozračio sam Spasitelj riječima: „Ego veni ut vitam habeant et abundantius habeant — Ja sam došao, da imadu život, i da ga imadu u izobilju“ Iv. 10, 10. — Nastojte posjedovati tu puninu života, koja nije ništa drugo nego praktični kršćanski život, a ovaj je opet sadržina Spasiteljeva otkupljenja na Križu. Taj i takav život vjere nepokolebivog vjansa i djelotvorne kršćanske ljubavi, uz koje stoje i ostale kršćanske kreposti kao najvjerovnije njihove pratilice. Ljepše odluke od te nema, zato je da-

nas sa svim mladenačkim žarom srca ponovno i ponovno obnovite, da vam vaš daljnji život svakim danom bude sve ljepši i bujniji. Poznato Nam je vaše dosadanje nastojanje, ali tu nikada ne valja stati, već treba vazda pred očima imati onu: *Uvijek bolje, uvijek više!* Budite svojim životom pravi apostoli Križa i Njegova će se želja ispuniti, te će se iz Njegova presvetog Srca izliti po dušama Vašim obilje njegova svetog blagoslova. Obuzeti tom božanskom vizijom i Mi vam rado podijeljujemo svoj sveti blagoslov, svima i svakome pojedinom od vas, za sve ono i za svakog onog, za što i za koga želite, da bude od Nas blagoslovljen. Blagoslivamo cijelu vašu dragu domovinu i znajući dobro, kuda ovaj čas vaše misli lete, blagoslivljemo rado vaše obitelji, kuće i domove, vašu djecu, vašu braću, sestre i roditelje, sve bolesne i nevoljne, koji svi imaju posebno pravo na nas blagoslov. Blagoslivamo cijeli Vaš narod vaše svećenstvo sa željom da ustraje u svom apostolskom radu u formiranju Kristovog života u vama, vaše biskupe i svekoliko njihovo stado. Pratio vas Naš blagoslov ne samo za vrijeme ovog vaš kratkog boravka ovdje u Rimu, ne samo na vašem povratku u dragu vam domovinu, već kroz cijeli vaš život!

Nakon saslušanog govora i primljenoga blagoslova, sv. Otac ostavio je salu ponovno najoduševljenije pozdravljen od hrvatskih Križara i hodočasnika.

Život protiv života

(BIJELA KUGA)

Nakon što je dragi Bog stvorio čovjeka, da ne bude sam, dao mu je ženu, drugaricu na putu života. Blagoslovio je ovaj prvi brak u zemaljskom raji i zapovijedio im je: *„Radajte, množite se i napunite zemlju“* (Gen. I. 28.). Rađanje i odgoj djece su glavna svrha braka i stvaraju za oba supruge brojne i važne dužnosti, radi kojih je potrebna, a da se uspije, nerazriješiva veza supruge. Bolno je gledati, kako danas mnogi roditelji ne znaju ili potpuno iskrivljeno poznavaju svoje dužnosti, tako da treba podučavati i oce i majke u njihovim najvažnijim prirodnim dužnostima očinstva i materinstva; dizati ih opet do čistih visina najsvetijeg uzora: nazaretske obitelji.

Za mnoge moderne supruge, a osobito za one koje žive daleko od

Blagoslov sokolskog barjaka

„Iz pouzdanog izvora doznajemo, piše dubrovačka „Narodna Svijest“ da je pitanje blagoslova Sokolskih barjaka u Dubrovniku imalo ovaj tijek: Dne 27. maja o. g. posjetilo je odaslanstvo uprave Sokolskog Društva u Dubrovniku preuzvišenoga dijecezanskog biskupa, da primi konačni odgovor na molbu, kojom su sokoli tražili blagoslov barjaka, Nadpastir je odaslanstvo oćinski primio i saslušao.

Na molbu odaslanstva, da im se odredi svećenik za blagoslov barjaka, preuzvišeni je biskup odgovorio, da će vrlo rado to odrediti, da ga osobito veseli, što će time iz našeg Dubrovnika zapiriti povjetarac pomirivosti u ovome toliko razvikanom pitanju i da ne sumnja, da će Sokoli znati shvatiti važnost ovog čina, poslije svega onoga, što smo u zadnje vrijeme doživjeli. Biskup je zabrinutim glasom duhovnoga oca nastavio: Eto dakle postavite mi bazu i ja ću odmah odrediti svećenika. Na upit odaslanstva, koja je to baza?

U FOND „KATOLIKA“, da počasti uspomenu pok. učiteljice *Antice Ostojić*, gosp. Petar Starešina poklonio je Din 20. — Prof. dr I. Eškinja poklonio listu uz pretplatu Din 10. — Bog im platio! Uprava.

upliva života Crkve i svetih sakramenata, brak nema drugog cilja osim potpunog uživanja. Njima su djeca nepoželjni teret. Zato neće ni da ih imaju. Onaj prirodni čin koji po naredbi Stvoritelja, mora da služi visokoj svrsi — da daje život novom stvorenju — da bude suradnja čovjeka s Stvoriteljem u pomnožavanju novih života, ljudska sebičnost je iskrivila nastojeći raznim sredstvima, zaustaviti ruku Stvoritelja i spriječiti Božju namisao baš u času određenom za postanak novih stvorenja. Ovo promišljeno spriječavanje novih života, kao i zločinačka umorstva nevine dječice po bačajem, zove se „*bjela kuga*“ dok Englezi zovu: „*Blrth-Control*“.

Što kod nas Hrvata *bjela kuga* nema još onaj katastrofalni opseg, kako vidimo u protestanskim narodima i u boljševističkoj Rusiji, moramo da zahvalimo jedino katoličkoj Crkvi, koja u intimnosti savijesti opetuje glas pri-

— Odaslanstvo je tekst ove izjave zabilježilo i kazalo, da će stvar iznijeti pred sjednicu, gdje će se odlučiti; nakon toga se nadpastir prijazno oprostio od odaslanstva i čekao od Sokola povoljni odgovor, da udovolji svojoj i njihovoj želji. Međutim nopće nikakov odgovor nije stigao, nego je sokolsko društvo bez daljnje obavijesti postupilo, kako je javnosti već poznato.“

Kad je žena andjeo, a kada je vrag

U Francuskoj su proslavili stogodišnjicu katolika B. Paskala i psovača Krista E. Renana. Dobra, andeoska sestra Eufemija dovela je opet k vjeri Blaža Paskala, koji se bio od nje odalečio. Dok cinička sestra Ernesta Renana, Henriketa, išćupala je brata od svetih zidina sjemeništa i učinila ga bezvjercem i psovačem.

Paskalova sestra otišla je u samostan nakon mnogo poteškoća sa strane obitelji. Iz samostana korila je brata radi svjetskog života, nagovarala ga na krepostan život i puno molila za njega. Ona je u tome ustrajala, doč napokon milost nije pobijedila i brat joj postao dobar vjernik. Tada joj je bilo 36 godina.

Ernest Renan je imao dvadeset godina, kad je proživljavao duševnu krizu. Tada ga je sestra rinula u ponor bezvjerstva.

rode i za povijedi Božje: „*Ne griješ bludno! — Ne ubij!*“

Raspuštenost iza rata, a u prvom redu čežnja za potpunim uživanjem bez odgovornosti i tereta, prouzročila gubitak pojma o dužnom štovanju obitelji i života, zaboravili su mnogi čudoredne zakone, vjeru odbacila, pa su ostali bez straha Božjega i ljudskog stida. Gubitkom poštenja i tim živinskiim napretkom, cvate i nečudoredna literatura, besidni kino, egzibicionistična moda, mješovita kupališta, ogavni plesovi i rastave braka sa slobodnom ljubavlju. Kao gljive iza kiše raširile su se kod nas knjige, brošure i reklame liberalnog novinstva za spriječavanje poroda. Sve pod firmom: što manje djece to udobniji život. Brzo se našlo širitelja i trgovaca raznih antikoncepcijskih sredstava. Neke babice i neki liječnici, mjesto da čuvaju živote, spremaju grobove za one, koji bi morali doći na svijet, jer

Vjera i filatelia

Država Paraguay izdala je poštanu marku u počast preuzv. biskupa Bogarija, nadbiskupa Asuncijona i prvog katoličkog nadbiskupa u Paragvaju od 1. marta god. 1929. Marka nosi dvije slike biskupove. Ispod jedne je natpis: „Vjera je temelj čudoređa“, a ispod druge: „Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe“.

Nadbiskup Bogari je nedavno izdao važno pastirsko pismo u obranu vjeronauka u školi.

Sveta tunika u Trevirima i njezina najstarija predaja

Bilo je već javljeno preko raznih svjetskih novina da će se, za vrijeme Svete godine, izložiti u Trevirima (Njemačka) čisno odijelo koje je Gospodin Naš Isus Krist nosio na svojem Križnom putu i kojega je po Evangelistima bio lišen prije nego je bio propet.

Najstarija predaja kaže da ta relikvija potječe iz Palestine, gdje ju je našla sveta Jelena sa Križem Kristovim. Majka Kostantina Velikoga da rovala je relikviju pobožnim putalcima koji su je donijeli u Trevirima. Prošlo je više vjekova otkada se tu časti ova relikvija i pobađali su je kraljevi i knezovi, kardinali i biskupi. Za vrijeme

francuske revolucije zauzeli su Trevire republikanski vojnici, ali su relikviju već prije prenijeli u Augesburg, odakle ju je opet mogao da dobije jedan od posljednjih trevirskih biskupa, nadbiskup Klement Veaceslav.

Godine 1810 Napoleon je jednim dekretom priznao stolnoj trevirskoj crkvi pravo na posjedovanje njezine povjesne relikvije.

Godine 1844. i 1891. bile su veličanstvene svečanosti sa izloženjem relikvije. Godine 1891., ako se računaju oni iz tuzemstva i inozemstva koji su posjetili Trevire da počaste relikviju, bilo je preko 2 miliona vjernika.

Križ podignut na visini oko 5000 m.

Skupina misijonara salezijanaca popela se na afričko brdo Kenya. Oni su poslije mjesec dana, prošavši ledenjake toga brda, došli do jednoga od triju vrhova, Levane, visoke 4966 m. Na tom je vrhu jedan brat laik postavio željezni križ od 2 metra. Križ nosi natpis „Christus regnat“ („Krist kraljuje“). U sredini se nalazi slika Bl. Dj. Marije, na desnoj je strani Presveto Srce Isusovo, a na lijevoj sveta Tereza Maloga Isusa.

Još su na jednom vrhu višem od 4000 m. podigli salezijanci jedan križ. Tako se od godine do godine po vi-

šim vrhovima Afrike penje Križ simbol katolicizma koji sve više rasvjetljuje tmine tamne Afrike.

Ljepo bi bilo da i katolički grad Šibenik podigne sveti znak Križa kao trajni spomenik Isusu Kristu u znak vjernosti onim svetim idealima za koje su se borili naši predci pod geslom „Za krst časn i slobodu zlatu“.

Pod boljševičkim jarmom

U Karkovu i u Kijevu oko 500 osoba su bile uapšene od sovjetske policije G. P. U. i zatvorene po 10 u ćelijama, sagrađenim za 1 osobu, tako da ovi nesretnici moraju svi uvijek stajati na nogama. Njihova je krivnja, što su našli u njihovim stanovima koji zlatni novac ili koji dragulj. Hrana je nedostatna i veoma loša. Država je onaj moloh, kojemu treba sve pokloniti, pa i zlatniše i biserje, ako je tko imao sreću, da ih do danas sačuva.

Iz mornarice u samostan

Oficir američanske mornarice Lavinder A. Wallace bio se ukrcao na brod Sjed. Država, da pregleda cijeli svijet. Sada je našao svoje pravo zvanje. Da može potpuno služiti Bogu, povukao se u samostanu Trapista, te sada vrši novicijat.

ubijanje je zanat unosniji od sačuvanja zdravlja.

One brojne knjige i brošure, latinicom i ćirilicom, pod krikom higijene ili medicine — da se zaštitite od zapljene — za skupe pare upućuju naš svijet i najzabavnijih sela, kako će se žena očuvati od začeca ili osloboditi od trudnoće. Od antikoncepcionalizma, do rata a druđnoći nema nego jedan korak!

Moderni supruzi koji ne će djece, malo mare što veli Malthus, bigijena i moralka. Oni samo jedno su dobro shvatili i zapamtili iz ove raštene materijalističke i sebične filozofije: da se može potpuno ugađati strastima, uživati sve naslade sjetine ljubavi, bez prozaične „dosade“ djece, bez „troškova“ prebrane, bez „briga“ odgoja.

Ne pitaju, da li ovakvo izablivanje života škodi značaju supruga, da li može savjest da ostane mirna pred ovim tajnim zločinačkim uboj-

stvima, da li se time ruši prava sreća obitelji, osjećaj dužnosti, poštenja, pravice, čudoređa, pa i vjera i civilizacija? Niti se vodi brige dali ili koliko to škodi ženskom zdravlju, a osobito živcima obojice? Glavno je uživati i uživati... pa ako će iza nas doći i sveopći potop.

Bijela kuga je još prije rata bila poznata u bogatoj Slavoniji, gdje još danas nalazimo sela bez ijednog djeteta. Ođanle nam je došla čak i u pjesmi, uputa kako žena vrši taj pakleni zločinački posao:

Da j mi majko sekser, dva
Da si kupim otrova,
Da ubijem čedo malo
Da ne više — mamol

Brzinom kužnih bolesti, osobito poslije rata, uz propovijedanje i zao primjer onih koji su se vratili iz Amerike ili sa rada iz Francuske, raširila se i u najzabavnijim varošicama a po malo osvaja i sela, bič „bijele kuge“. Žena kad

hoće da pobaci, ne pita, kako daleko stanuje taj lijačnik i koliko pita. Glavno je da joj ubije plod i da je oslobodi djeteta koje neće... Ime ovog liječnika i njegovo boravište ide među ženama i ocevima bez savjesti od usta do usta. Vidimo tada kako ti liječnici imaju dnevno brojne pacijentice i iz najudaljenijim krajeva.

Da se je kod nas Hrvata *bijela kuga* već svuda raširila po našoj lijepoj domovini uvjerila su me moja lična istraživanja u ovom pitanju, kao što i n. pr. pismo veoma odlične gospođe koja ima brojna poznanstva u Dalmaciji i u Hrvatskoj, i kojoj sam se bio obratio za točnije informacije u ovom pitanju. Ona mi je odgovorila: „... Na delikatni vaš upit, prama intimnim priznanjima mojih prijateljica i znanica, moram Vam kazati, da je bijela kuga veoma raširena, i da se mal ne sve građanske obitelji ograničuju na jedno, dvoje djece, služeći

Ponizna sestrice umire na putu

Prije dvadeset godina mondanski svijet je često govorio o markizici Carlotti rođenoj Rudini. Bila je tada smatrana kao najsvijetlija dama u visokim rimskim krugovima. Bavila se je sa svakim športom, bila je savršena amazonka, na konju je prošla dobar dio Evrope. Imala je bogatstvo, ljepotu, kućni sjaj, sva moguća zadovoljstva. Za nju je život bio lijep.

Ali svaka medalja ima i drugu stranu. Lijepa gospođa iznenadno izgubi dragog oca, ubili su joj brata i umre joj muž. Tragedije su se slijedile u njezinoj kući, i od tada po novinama se nije više čitalo ime te velike dame jer je ona samo pobadala sirotišta i bolnice. Darovala je u milosrdne svrhe, sav svoj imetak od preko 100 miliona lira, i zatim je išla u milosrdne sestrice i postade sestra Marija od Isusa. Na jednom smrznutom putu pokrivenim od snijega i koji vodi u Reposoir u Savoiji, našli su časnu sestru gdje sledeća umire. Bila je poslana od biskupa u Chambery, da pregleda neki stari dvorac na visini od 3000 metara u Reposoir-u da ga se pretvori u saštan. Ali nježno tijelo nije moglo da svlada led i snijeg i milosrdca umrla je u malom savojskom selu žrtva ljubavi, poslušnosti u vršenju dužnosti. Ta nježna časna sestra, zvala se Ma-

rija od Isusa, a bila je ona žena o kojoj su prije mnogo vremena pisale mnogo mondanke novine, ali se tada ona zvala markizica Carlotti Rudini.

Kako se je prije kažnjavala psost.

U Veneciji bi nekoć psovače osakatili; zatim bi ih otpravili jedne da veslaju na galiju, a druge u podzemne tamnice. U Veroni, Firenci i u Casale bi psovači morali trkati, napola goli, po ulicama uz batinu i udarce bičeva. U Valtellini i u Cividale bi ih izložili na javni trg, sa lancima oko vrata. (Bilo je toga i kod nas u Dalmaciji, kako se još i danas mogu vidjeti lanci na trgu u Trogiru). U Veneciji i u Francuskoj, psovače bi zadržavali u stalnim velikim krlerkama, a za tim bi ih često puta uronjivali po redu u vodu. U Francuskoj Ljudevit Sveti bijaše odredio da se takovima utisne žig na čelo i da im se probuši jezik. Josip II. dao zatvoriti huljitelje u bolnica — u odio za umobolne...

Osim toga rabile su se i velike materijalne kazne, osobito u vrijeme kada su se zablude silom potiskivale i odmazdom. Sve nam ovo dokazuje kako su oni psost držali za velik prekršaj! A danas?!

Pošaljite pretplatu!

se pri tom — naravno — artificialnim sredstvima; dok su pak pobačaji relativno rijedi. Nego se i ovo zločinstvo sve to više širi, i postao je skoro običajem. A što je najgore, sva se ova zla počela uvlačiti i u naše selo... Da je sve ovo istinito uvjeravaju i statistike pojedinih mjesta kao što i one cjelokupne države.

U Jugoslaviji na 14 miliona stanovnika — po službenim izvještajima — imademo 400.000 obitelji bez djece. Točnije: 22% naših porodica su bez djece; 20% imadu jedno dijete; 23% dvoje djece; 17% imadu troje djece a tek 14% obitelji imadu 4 do 5 djece. Francuska čuvena radi svoje nečudo rednosti, stoji bolje od nas, jer na 40 miliona stanovnika ona ima jedan milijun obitelji bez djece.

Kako ste vidili preveliki je broj onih besavjesnih otaca i žena ne-majki, koji su tako sebični i pokvareni u najdelikatnijim osjećajima svoga srca, da su

postali gori od zvjeradi. Da, jer ni zvjerad ne čini ono, što oni rade. Zar se mogu zvati slatim imenom „majke“ one, koje privoljuju, ili same plate da im se ubije dijete koje nose u svojoj utrobi? Zar su majke one, koje traže smrt svoga čeda, da se one mogu slobodnije zabavljati, luksuzno se odijevati, udobnije živjeti*)? Zar je „otac“ onaj koji privoli ili čak nagovara i prisili svoju ženu da ubije dijete, krv njegove krvi?

Ovo je pitanje „bijeke kuge“ veoma važno. Izabrao sam ovu temu, e da i vi poradite s Crkvom, majkom civilizacije, za prave odnošaje supruge

*) U Zagrebu se desio slučaj, koji ilustrira besavjesnost nekih mladih majki, a s druge strane ispravno shvaćanje muža. Činovnik jednog zagrebačkog poduzeća N. N. prijavio je policiji svoju vlastitu ženu, jer je ova izvršila pobačaj. Mlada gospođa, na upit zašto je izvršila besavjestan zločin, odgovorila: „da ne želi rađanjem naškoditi svojoj ljepoti i eleganciji.“
Tableau!

Naši dopisi

VODICE, 29. lipnja 1933.

Svečana proslava Dana katoličke štampe.

Budući da je u ovom mjestu knjiga postala svagdašnja potreba, to je bilo nužno predočiti narodu, osobito mladeži, važnost dobre štampe. To su poduzeli Križari. Na sami dan ujutro članovi su u većini pristupili sv. Pričesti. Zatim je u dvorani križara bila otvorena izložba dobre štampe, koja je kroz čitav dan bila dobro posjećena. Šteta, što tako kulturnom gestu naših Križara nijesu s razumijevanjem prišle i mjesne vlasti. Poslije popodneve službe Božje vlč. župnik don P. Vlasanović je predsjedao sastanku roditelja Malin Križara, koji su se u potpunom broju odazvali. Predavanje je bilo o važnosti Kat. Akcije i kat. štampe. U 8.30 sati je počela svečana akademija. Proslov je održao žup. uprav. vlč. don P. Vlasanović istaknuvši važnost dobre štampe. Zatim je Grgurev A. zanosno deklamirao pjesmu „Dođi kraljevstvo tvoje“. Iza toga su Mali Križari izveli vrlo efektan igrokaz „Vesela djeca“ od Varjačića. Osobito se istakao T. Bilan. Zatim je A. Antulov lijepo deklamirao pjesmu: „Daniel Kortez, mučenik Krista kralja“ od M. Pavelića. Iza kratkog odmora publika je sa zado-

u braku jer jedino tako mogu naći sreću u koliko se ona nalazi u ovoj suznoj dolini, pa i za bolju budućnost našeg Hrvatskog naroda. Moderna eugenika sa higijenom guma i pobačanja, htjela bi nam dati malobrojni, zdravi i jaki porod, a kad tamo ona nosi prokletstvo jer nam daje malobrojne i često degenerisane i kržijave ljude.

Belgijski učenjak dr De Guchte-neere veli: „proti svim protivnim tvrdnjama, zdravo i najjače potomstvo nalazi se u velikobrojnim obiteljima.“

Narodima većim od Hrvata pomamni je zagrljaj Venusa postao grobar zdravlje, narodne snage i veličine, rušitelj idealizma i čudoređa, uništavatelj obiteljskog mira, sluge i sreće. Jedino dobro katolicizam i u bračnom životu dati će nam potomstvo zdravo duševno i tjelesno i tako osigurati bolju budućnost i sreću naše obitelji i hrvatskog naroda.

(Nastaviće se).

voljstvom pratila izvađanje igrokaza „Ukleti hotel“ od Rozmaitowsky-a. Dilettanti su s puno mara nastojali u daljiti gledaoce od svagdašnjih briga, što im je i uspjelo. Osobita hvala našem vrijedaom J. Šorljaju. A za femija je, uzevši u obzir slabo fin. stanje, bila dosta dobro posjećena.

DOBROPOLJANA, 25 lipnja. 1933.

Na 25. VI. bila je u našem mjestu prva sv. Pričest djece, koju je veleč. župnik obavio na vrlo svečani način. Iza sv. Pričesti podijelio je g. župnik radosnoj djeci lijepe uspomene i medaljice.

Danas smo doživjeli još jedan radosni događaj, koji mnogo obećava našem mjestu. Veleč g. župnik okupio je našu mladost pod barjak Srca Isusova osnovavši Bratovštinu Srca Isusova. Nije ostalo ni jednog mladića koji se nije upisao u to društvo. Naša mladost želi da bude Isusova, da bude prava mladost, mladost Božja i kršćansko katolička i ona je evo to pokazala ovim činom, kad se je stavila pod barjak i okrilje Srca Isusova. Naša mladost je uvijek bila na diku i ponos mjesta, domovine i crkve, pa ona hoće da to bude i unapred. Naši momci neće da budu zadnji. Hoće i oni da se pridruže onoj ogromnoj falangi mladosti, koja širom svijeta stoji na braniku vjere svoje. Sve za vjeru i za domovinu — geslo je njeno. Bože, blagoslovi! — Nemožemo a da se ne zahvalimo g. župniku na ovakom zauzimanju, koji, premda ima dvi teške župe, ipak ne žali nikakva truda kad se radi o dobru ouša. Neka mu Bog plati!

PREKO, 2. srpnja 1933.

Mlada Misa

Evo i opet je doživjelo ovo selo u nedjelju na 2. VII. krasnu i pobudnu svečanost, naime mladu Misu mještana o. Marijana Sorića, Franjevca Trećeg Reda.

Na 9^{1/2} krenu poverka među slavolucima iz crkve put kuće mladomisnika. Posebni joj čar davahu djeca obojeg spola. Počasne Straže Presv. Srca Isusova u svojim krasnim uniformama. Odjenuvši se u misničko ruho, primivši ganutljive pozdrave i cvijeće od djece, a blagoslov od svog oca, krenu mladomisnik uz pjevanje, slavljenje i pucanje mužara u župnu

crkvu. Misi je asistirao u plaštu vlč. župnik Didović, propovijed je izrekao o. Josip Dujmović dok je staroslovensko pjevanje vodio s redovničkim đacima i seoskim križarima o. Stjepan Sorić. Bliži je rod — na opću pobudu — primio pričest iz ruke svog mladomisnika. Za objedom palo je više zgodnih nazdravica u kojima se isticalo plemenitost i pobožnost ove župe koja, premda siromašna, daje toliko sinova i kćeri u Božjoj službi. Pod večer poslije Blagoslova, praćen masom naroda prešao je uz pucanje mužara mladomisnik sa svim svećanstvom u svoj samostan. Čitava je svečanost učinila krasan utisak na naš puk. Dao Bog što više ovakvih dana!

TIJESNO, 17. srpnja 1933

Na 8. ovog mj. došao je u Tijesno Preuzv. Biskup Dr. J. Mileta po treći put da dijeli sv. Krizmu. Doček je bio veličanstven i srdačan, kako to znađu činiti dobra djeca svome ocu. Isto poslije podne mjesni župnik izvršio je blagoslov 3 novih zvona za zavjetnu crkvicu sv. Roka, kupljenih milodarima puka u Tijesnomu i Tješnjana u inozemstvu. Prigodnu lijepu propovijed održao je bivši župnik Monsign. Šare. Ova milozvučna zvona bila su odmah postavljena na svoja mjesta i svojim milozvučnim glasovima blažila srca mješćana.

Sutra dan u 9. tk. cijelo Tijesno bilo je osobito svečano raspoloženo, jer je Preuzv. Biskup u 9 s. ustoličio prečasnog Don Tomu Perina za stalnog župnika-nadpopa, i podijelio mu kanonikalne znakove. Ovoj mjesnoj siavi sudjelovalo je cijelo pučanstvo. Po dovršenom ustoličenju, Preuzvišeni je zaredio za svećenike vlč. Don M. Oštrić, F. Karamarka i I. Grgureva. Ovak ganutljivi čin sav narod je pratio osobitim zanimanjem.

Istog dana poslije podne mladi svećenici u dalmatikama nosili su u procesiji novi kip Bl. Gospe od Ružarija, za čiju je nabavu g.đa Milka Kovačeva rod. u Tijesnom, darovala 2400.- Din. a ostalo je doprinio tješnjanski puk. U procesiji je sudjelovalo sve stanovništvo Tijesna obojeg spola. Na svršetku procesije novi kip bi postavljen u oltar u crkvi sv. Roka, koji je umjetničkim slikama ukrašio ing. slikar Vid pl. Vrbačić iz Zagreba,

Na čast Majke Božje od Ružarija

u crkvi sv. Roka poklonila je prekrasno izrađenu oltarnu zavjesu mjesna nadučiteljica g.đa Nikica Cračević, a skupocjeni oltarski rub darovale su pobožne služavke Tješnjanke u Šibeniku.

Sutra dan na 10 tk. prvu svečanu misu pjevao je mjesni nadpop-župnik uz asist. kao. Šare, vlč. Beraka i vlč. Vijolića. Preko mise održao je svoj nastupni govor, a iza toga je Preuzv. Biskup podijelio sakrament sv. krizme 335 torici krizmanika.

Iza toga je Preuzv. Biskup izvršio pastirski pohod u okolnim župama, u za svoga konvzitatora uzeo je Prečasnog Don Tomu Perina. U svim župama narod je dočekao svoga Napastira sa velikim oduševljenjem. U Murteru je Preuzv. ustoličio za stalnog župnika vlč. Don I. Beraka, a u Betini veleuč. Don B. Vijolića.

Na 16. tk. Preuzv. je iz Pirovca bio svečano ispraćen. Pješice se povratio u Tijesno, gdje je bio upravo trijumfalno dočekan. Prangije su pucale; zvona na svim crkvama su slavila; pjevale su se nabožne pjesme i klicalo sv. kat. Crkvi, katoličkom episkopatu, Preuzv. biskupu i mjesnome nadpop-župniku. Preuzv. je masi naroda progovorio nekoliko toplih riječi. Sutra dan povratio se Preuzv. Biskup u svoju residenciju.

VLAHOV

OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR

KUCA
UTEM
GOD
1861

**ZDRAVSTVENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA**

proizvađa

Jedino

R. VLAHOV

SIBENIK

PRVORAZREDNO VELIKO TVORNIČKO SKLADIŠTE POKUĆSTVA koje izrađeno u raznom modernom stilu iz raznog finog drvca, kao i gvožđa, metala i t. d. nabavlja po naciama i prama želji tačno i brzo FRANE KARADJOLE, trgovac Štbenk, Wilsonov trg, kod stolne crkve sv. Jakova.

Iz katoličkoga Šibenika

GRADSKÉ SVETKOVINE. U uto-
rak 25. ov. mj. je blagdan sv. Jakova.
U 10 sati će biti procesija pak pon-
tifikalna sv. misa u Stolnoj Crkvi. U
srijedu, na sv. Anu ujutro u 6 sati
lekcije i sv. Misa na Kaštelu. Na 10^{1/2}
u Stolnoj Crkvi sv. Misa a u 11^{1/4}
sv. Krizma. Popodne u 5 sati biće
svečani otvor ruke sv. Krstofora u
Stolnici. U četvrtak na blagdan sv.
Krstofora počće lekcije u 5 sati
ujutro iza kojih biće sv. Misa. U 11
sati pontifikalna sv. Misa, a popodne
u 6 sati procesija.

**PRVA SV. PRIČEST I SV. KRIZ-
MA U VAROŠU.** Na dan svetkovine
sv. Ćirila i Metoda u Varošu u žup-
skoj crkvi Gospe vanka Grada djeca
iz Bilica i Dubrave primila su prvu
sv. Pričest i sakrament sv. Krizme.
Sv. misu služio je varoški dekan o.
fra Pavao Silov. U prigodnom go-
voru probudio je u srcu vijernika
čuvstva vjere, uhanja i ljubavi prema
svetotajstvenom Isusu zatim je pri-
čestio dobru seosku djecu. Prvopri-
česnici su obnovili krsni zavjet. Pre-
uzvišeni naš dragi Biskup osamdeset-
torici podijelio je sakrament sv. Kriz-
me. Očinskim riječima poučio je pri-
sutne o značenju i učincima sakra-
menta sv. Krizme. Časne Sestre Fran-
jevke u Varošu pogostile su prvo-
pričesnike u svome vrtlu. Zatim je u
školi spomenutih sestara bila zabava,
kojoj je prisustvovao i sam Preuzvi-
šeni Biskup.

**SPOMEN KNJIGA O PEDESET-
GODIŠNJICI BANOVINSKE BOLNICE
U ŠIBENIKU (1883.—1933.).** Sastavio
Odbor. Izdala Uprava Banov. bolnice
u Šibeniku. Knjiga je lijepo opremljena
i popraćena zgodnim slikama. Uredili
su je dr. J. Pasini, J. Lalić i M. Ška-
rica. Zanimivo se čita povijesni pre-
gled, koji je sastavio upravnik dr. J.
Machiedo, u kojemu nalazimo i ovaj
pohvalni pasus za naše Milosrdnice:
„Neizmjerne su zasluge i čč. sestara
redovnice Sv. Vinca Paulskoga, koje
od postanka zavoda vrše samoprije-
gorno svoju plemenitu i čovjekoljubivu
zadacu u najčišćem kršćanskom duhu.
One su zaista bile i ostale pravi au-
dela čuvari zavoda i trajno jamstvo,
da će bolnica vršiti visoki etični za-
datak, dok njega bolesnika bude njima

povjerena...“ Dobra lekcija onima,
koji bi i kod nas htjeli la'cizirati bol-
nicu! Gosp. Mate Benković opisuje
bolničku upravu, administraciju i eko-
nomiju. U njegovom članku nalazi i
kratki osvrt na samostalnu rimokatoličku
župu, koja opstoji u bolnici. Dr.
Perić opisuje svoje uspomene kao
mlad lječar u šibenskoj bolnici. Zatim
slijede stručne radnje dra Neumann-a,
Botteri-a, Smolčića, Bogića, Lavrića,
Pasini-a, Rismondo, Dražančića, Mar-
četića, Žepića, Lalića, Glasera, Čošića,
Škarice i Kurajice.

ZLATNI PIR. Naš dobri prijatelj,
gosp. Ante Kolenc, član mjesne orga-
nizacije „Kat. Muževa“ i „Križara“ u
petak dne 21. o. mj. proslavio je svoj
zlatni pir sa dobrom i plemenitom
svojom suprugom Josicom rođ. Mi-
kelčić. Vjerski obred radi bolesti go-
spode, izvršio je u kući preč. župnik
Bjažić. Oboje su rodom iz Zadra, gdje
je gosp. Kolenc u svoje vrijeme bio
upraviteljem osnovne škole. Naši sve-
čeri isticali su se uvijek u uzornom
kršćanskom životu te su u ljubavi do-
stigli sretnu starost. Božji blagoslov
ih je uvijek krijepio jer u tim 50 go-
dina zajedničkog života, oni su se
osjećali tako sretnima, da bi želili
svim mladencima istu sreću, uza sve
križeve koje ne fale u ovoj suznoj
dolini. — Uredništvo i uprava „Ka-
tolika“ od srca čestitaju.

DAR BISKUPSKOM SJEMENIŠTU.
Prečasni konsultor Don Šime Matulina
koji je za 50 godina revno služio Sv.
Crkvi u raznim župama zadarske nad-
biskupije, prigodom definitivnog ise-
ljenja u Šibenik, darovao je svoju li-
jepu knjižnicu sa ormarom Biskupskom
Đačkom Sjemeništu u Šibeniku. Za-
jedno sa mnogopošt. Ćurkovićem,
lijepi su ovi primjeri i pohvalni, što
nam daju Nestori zadarskog svećenstva.
Uprava Biskupskog Sjemeništa harno
mu zahvaljuje uz želju, da mu dragi
Bog to obilato naplati.

Drvodjelska radiona na električni pogon
JOSIP BRATIĆ - ŠIBENIK

Primam sve spadajuće po-
slove u tu struku.

Na skladištu imam sjedalica
i stolova za bašće i hotele.

Cijene umjerene!

Javne zahvale

Nemogući posebno iskazati osje-
ćaje duboke zahvalnosti svim mnogo-
brojnim prijateljima i znancima, koji
nas počastiše svojim saučešćem pri-
godom naše duboke žalosti zbog smrti
neprežaljenog nam supruga i oca pk.

Mate Topića

to vršimo ovim načinom. U našoj du-
bokoj boli bila nam je utjeha vidjeti
da je pokojnik bio toliko omljubljen i
čaćen. Posebnu zahvalnost dugujemo
Dr. Oskaru Novaku, koji je upotrijebio
svu svoju pomnju i znanje da pokoj-
niku objaška teške dane bolesti, tako-
đer Preč. g. župniku Don I. Bjažiću,
kao i Poštovanoj Braći redovnicima i
svećenicima samostana sv. Lovre, koji
su pokojnika u zadnjim časovima du-
hovno tješili, i ispratili do zadnjeg
počivališta i svu bratsku ljubav iska-
zali. Vječna hvala umirovljenim kao i
aktivnim članovima financ. organiza-
cije pa mnogobrojnom građanstvu,
koje je pokojnika ispratilo do vječnog
počivališta.

Još jednom saživljemo obilnu na-
gradu od Gospodina na sve one, koje
su nas utješili u našoj boli.

Šibenik, 19. VII. 1933.

Klementina ud. Topić
za se i za ostalu rodbinu.

Bližoj i daljoj rodbini prijateljima
i znancima te svima onima koji su
prigodom kratke ali teške bolesti i
rane smrti našeg anđelka

Tomislava

iskazali duboku bol iskrenu sućut i
prijateljsko saučešće, te svima onima
koji su nevinog pokojnika otpratili u
hladni grob i bilo kako nas tješili od
srca hvala, a od Boga plata.

Šibenik, 19. VII. 1933.

Ucviljena obitelj BARIČIĆ

ROSITE

CIPLE

Jer Vam neće biti nezahvalne.

Sulžene cijene svim cipelama!

Naročito ženskim i dječjim!

ŠIBENIK SPLIT

Kralja Tomislava

Marulićeva 7.